

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 10P/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622202287
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gibaľová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6622202287.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Jankou Gibaľovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: O. zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka VT., štátny občan Slovenskej republiky, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e s a ústavná starostlivosť maloletého O. ktorá sa bude vykonávať v R.II. Matka Z. j e p o v i n n á platiť výživné na maloletého O. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, vždy mesačne vopred do 25. dňa toho ktorého mesiaca do R. počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

III. Otec M. j e p o v i n n ý platiť výživné na maloletého O. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, vždy mesačne vopred do 25. dňa toho ktorého mesiaca do R. počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

IV. Súd z r u š u j e neodkladné opatrenie Okresného súdu Lučenec číslo konania 11P/29/2022-22 zo dňa 17.05.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 08.06.2022.

V. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 30.05.2022 bol tunajšiemu súdu doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec na nariadenie ústavnej starostlivosti maloletému O. Z návrhu vyplýva, že uznesením o neodkladnom opatrení Okresného súdu Lučenec pod č. k. 11P/29/2022 zo dňa 17.05.2022 súd nariadil dočasne zveriť maloletého O. Okresný súd Lučenec Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec ako navrhovateľovi uložil povinnosť podať v lehote 15 dní od doručenia uznesenia návrh na začatie konania vo veci samej. Dňa 10.05.2022 III. Detská klinika SZU Všeobecnej nemocnice s poliklinikou Lučenec písomne oznámila úradu, že Z. porodila dieťa maloletého O.. Matka z nemocnice odišla a dieťa nechala na oddelení. Z. ako aj jej manžel M. sa dňa 11.05.2022 dostavili na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, kde dobrovoľne podpísali tlačivo - vyhlásenie - prívolenie na osvojenie dieťaťa. Uviedli, že majú doma tri maloleté deti M. a výchovu ďalšieho dieťaťa by už nezvládli. Rodičia ďalej uviedli, že k uvedenému rozhodnutiu ich viedlo aj to, že M. je biologickým otcom maloletého O.. Matka biologického otca maloletého ani nechcela uviesť. Rodičia bývajú v rodinnom dome po rodičoch pána K.. V dome majú k dispozícii jednu veľkú miestnosť, chodbu a kúpeľňu. Matka poberá prídavky na tri maloleté deti a rodičovský príspevok. Uviedli, že sa dieťaťa vzdávajú, dávajú ho na adopciu. Maloletý O. bol dňa 23.05.2022 prijatý do R.a základe uznesenia o neodkladnom opatrení. Dňa 13.05.2022 bol maloletý zaradený do prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú

starostlivosť. Dňa 13.05.2022 úrad práce, sociálnych vecí a rodiny podal na súd návrh na začatie konania o splnení podmienok osvojiteľnosti, pozbavenie rodičovských práv a povinností a určenie poručníka.

2. Dňa 26.07.2022 sa vo veci uskutočnilo súdne pojednávanie. Otec ani matka maloletého dieťaťa sa na pojednávaní nezúčastnili, predvolania na pojednávanie im bolo riadne doručené dňa 17.06.2022, pričom svoju neúčasť neospravedlnili ani nepožiadali o odročenie pojednávania. Súd preto postupoval podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 30 a § 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti.

3. Kolízny opatrovník na pojednávaní navrhol nariadenie ústavnej starostlivosti maloletému, keďže rodičia sa dieťaťa vopred vzdali.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka, prečítaním lustrácie rodičov maloletého dieťaťa v katastri nehnuteľností, odpovede Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 16.06.2022, oboznámením spisov Okresného súdu Lučenec sp. zn. 11P/29/2022, 7P/29/2022 a 16P/44/2022 a zistil tento skutkový stav:

5. Maloletý O. je dieťaťom matky Z.

6. Dňa 11.05.2022 rodičia maloletého dieťaťa na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec podpísali vyhlásenie - privolenie na osvojenie dieťaťa.

7. Z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že uznesením Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/29/2022-22 zo dňa 17.05.2022, právoplatným dňa 08.06.2022, súd dočasne zveril maloletého O. do starostlivosti R. Súd uložil III. Detskej klinike SZU Všeobecnej nemocnice s poliklinikou Lučenec povinnosť odovzdať maloleté dieťa do starostlivosti R. Súd zároveň uložil kolíznemu opatrovníkovi povinnosť, aby v lehote 15 dní odo dňa doručenia uznesenia podal návrh na začatie konania vo veci zverenia maloletého dieťaťa do ústavnej starostlivosti.

8. Maloletý bol dňa 23.05.2022 prijatý do R.

9. Súd z úradnej činnosti zistil, že na tunajšom súde je pod sp. zn. 7P/29/2022 vedené konanie o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa a pod sp. zn. 16P/44/2022 aj konanie o pozbavenie rodičovských práv a povinností a ustanovenie poručníka maloletému dieťaťu. V predmetných veciach doposiaľ nebol vytyčený termín pojednávania.

10. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 16.06.2022 matka nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Poberala rodičovský príspevok pri starostlivosti o dieťa B. od 01.04.2021 do 31.05.2022 vo výške 280,- Eur mesačne a poberá prídavky na tri deti v aktuálnej výške spolu 77,64 Eur; iné dávky vyplávané úradom nepoberá. Otec je vedený v evidencii uchádzačovo zamestnanie vedenej úradom od 27.07.2021, nepoberá žiadne dávky vypláčané úradom.

11. Lustráciou v katastri nehnuteľností bolo zistené, že matka maloletého dieťaťa nie je vlastníkom nehnuteľného majetku. Otec maloletého dieťaťa je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX v k.ú. E., parc. č. XX o výmere XX m² - zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. XX o výmere XXX m² - záhrada, rodinný dom č. súp. XX na parc. č. XX, v podiele X/X.

12. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

13. Podľa § 44 ods. 3 zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je

a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),

b) pestúnska starostlivosť a

c) ústavná starostlivosť.

14. Podľa § 44 ods. 4 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 54 ods. 1 zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

16. Podľa § 54 ods. 2 zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

17. Podľa § 54 ods. 5 zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

18. Podľa § 55 ods. 1 zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

19. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

22. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

23. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

25. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

26. Podľa § 81 ods. 1 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o

uložení ochranné výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

27. Podľa § 81 ods. 2 zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

28. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti maloletému O. je dôvodný. Rodičia maloletého dieťaťa dali po narodení dieťaťa prívolenie na osvojenie vopred bez vzťahu k určitému osvojiteľovi (tzv. blanketový súhlas s osvojením dieťaťa). O maloleté dieťa nemajú záujem, a to aj z dôvodu, že matričný otec dieťaťa, ktorý je manželom matky, nie je biologickým otcom maloletého. Z uvedeného dôvodu preto súd maloletému nariadil ústavnú starostlivosť v R., ktoré aktuálne poskytuje dieťaťu starostlivosť v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia. Prívolením na osvojenie dieťaťa ani nariadením ústavnej starostlivosti nezaniká vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu. Ako vyplýva z Komentára k zákonu o rodine, „udelenie blanketového súhlasu nemožno stotožňovať so „vzdaním sa rodičovstva“ alebo so „vzdaním sa svojho dieťaťa“. Do času, kým dieťa nie je právoplatne osvojené, má rodič všetky rodičovské práva a je povinný plniť všetky rodičovské povinnosti, pokiaľ do ich výkonu nebolo súdom právne (obmedzenie, pozbavenie, pozastavenie) alebo fakticky (zákaz styku, nariadenie náhradnej starostlivosti a pod.) zasiahnuté. V každom prípade aj po udelení blanketového súhlasu je rodič povinný svoje dieťa vyživovať.“ (Pavelková, B. Zákon o rodine. Komentár. 3. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2019, s. 612).

29. Keďže doposiaľ nebolo rozhodnuté o pozbavení rodičov ich rodičovských práv a povinností, súd uložil rodičom povinnosť platiť výživné na maloleté dieťa. Nakoľko príjem a majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa nie sú priaznivé (matka nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nevlastní žiadny nehnuteľný majetok, poberá len prídavky na tri maloleté deti; otec je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberá žiadne dávky, je podielovým spoluvlastníkom X/X rodinného domu v obci E.), súd uložil matke a otcovi maloletého dieťaťa povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa v zmysle § 62 ods. 3 zákona o rodine. Výška výživného predstavuje zákonné výživné, ktoré je každý z rodičov povinný platiť bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Minimálny rozsah výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona vyplýva z ustanovenia § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ku dňu rozhodnutia súdu predstavuje sumu 32,12 Eur. Súd rodičom uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého do R.

30. Súd zároveň zrušil nariadené neodkladné opatrenie v zmysle § 363 MP, pretože nariadením ústavnej starostlivosti maloletému odpadol dôvod, pre ktorý bolo neodkladné opatrenie nariadené.

31. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie je možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.